DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik

Resmî Gazete: 15.07.2005
25876

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için Bakanlıkça yapılacak ayni, nakdi ve teknik yardımların usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için Bakanlıkça ayni, nakdi ve teknik yardım yapılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığı'nı,

Kanun: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nu,

Genel Müdürlük: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nü,

Genel Müdür: Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürünü,

İl Müdürü: Kültür ve Turizm Bakanlığı il müdürünü,

Komisyon: Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının onarımına yardım komisyonunu,

Kurul: Kültür ve tabiat varlılarını koruma bölge kurullarını,

Tescil Kararı: Koruma bölge kurullarınca taşınmazın korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine ilişkin kararı,

Proje: Taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restitüsyon, restorasyonları için gerekli ve kurulca onaylanacak, plan, kesit, görünüş gibi mimarlık ve mühendislik çizimlerinin tümünü,

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Proje Uygulaması: Tescilli taşınmazlara ilişkin ilgili kurul tarafından onaylanmış projelerin fiilen tatbikini,

Tahmini Bedel: Nakdi yardım yapılacak proje ve proje uygulamalarının komisyon kararından önce Genel Müdürlükçe yapılacak araştırma sonucu belirlenen katma değer vergisi hariç bedelini,

Nakdi Yardım: Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının bakım ve onarımıyla ilgili proje hazırlanması veya uygulamalarına Bakanlıkça yapılacak parasal yardımı,

Teknik Yardım: Proje hazırlanması veya uygulanmasında Bakanlık tarafından sağlanacak her türlü belge, bilgi ve personel desteğini,

Ayni Yardım: Bakanlık tarafından mal, eşya veya malzeme olarak sağlanacak her türlü yardımı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru ve Uygulama

Başvuru

Madde 5 — Mülkiyetinde taşınmaz kültür ve tabiat varlığı bulunan ve bakım ve onarımını gerçekleştirmek için ayni, nakdi veya teknik yardım isteyen gerçek veya tüzel kişiler duruma göre bu Yönetmeliğin 6 veya 7 nci maddelerinde belirtilen belgeler ile birlikte Bakanlık, il müdürlüğüne yazılı olarak başvuruda bulunur.

İl müdürleri, başvuru dosyasını inceleyerek varsa eksikliklerini tamamlatırlar ve talep konusu projelerin ilin kültürel değerlerine katkısı ile bu Yönetmelikte belirlenen diğer kriterler yönünden bir ön değerlendirmeye tabi tutarak kanaatleri ile birlikte Bakanlığa gönderirler.

Belge eksiği bulunan başvuru dosyaları Bakanlığa gönderilmez ve talep sahibine iade edilir.

Projeler için istenecek belgeler

Madde 6 — Proje hazırlanması için;

a) Taşınmaza ilişkin tescil kararı,

b) Projenin kapsamına, işin bitirilme süresine ve tahmini bedeline ilişkin rapor,

c) 9x13 cm. boyutundan küçük olmamak kaydı ile yapının içini, dışını ve çevresini gösteren, net çekilmiş fotoğraf albümü,

d) Çaplı tasarruf vesikası veya tapu örneği,

e) Fotoğraflı nüfus cüzdanı örneği,

f) Kanuni tebligat adresi,

istenir.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Proje yardımından faydalanmak istenen yapının mülkiyeti hisseli ise hissedarlardan birinin başvurusu yeterlidir.

Proje uygulamaları için istenecek belgeler

Madde 7 — Proje uygulamaları için;

a) Proje uygulamasının kapsamına, işin bitirilme süresine, uygulama aşamalarına ve tahmini bedeline ilişkin rapor,

b) 9x13 cm. boyutundan küçük olmamak kaydı ile yapının içini, dışını ve çevresini gösteren, net çekilmiş fotoğraf albümü,

c) Belediyesinden ve ilgili koruma kurulundan onaylı arsanın ve binanın durumunu gösteren 1/500 ölçekli vaziyet planı,

d) Çaplı tasarruf vesikası veya tapu örneği,

e) Taşınmaza ilişkin tescil kararı, ilgili kurulca onaylı rölöve, restorasyon ve gerekiyorsa restitüsyon projesi,

f) Fotoğraflı nüfus cüzdanı örneği,

g) Kanuni tebligat adresi,

istenir.

Proje uygulaması yardımından faydalanmak istenen yapının mülkiyeti hisseli ise hissedarlardan birinin başvurusu yeterlidir.

İnceleme

Madde 8 — İl müdürlüklerince Bakanlığa intikal ettirilen başvuru dosyaları Genel Müdürlükçe incelenir.

Başvuru dosyalarında yer alan tahmini bedeli Genel Müdürlük kendi personeline inceletir. İnceleme raporları, açık ve tereddüt doğurmayacak şekilde hazırlanır. İnceleme sonucuna göre belirlenecek bedel, komisyonca yapılacak değerlendirmelerde ve ödemelerde esas alınır.

Genel Müdürlükçe gerekli görülen hâllerde yardım talebinde bulunulan taşınmazlar mahallinde inceletilebilir.

Taşınmaz kültür varlıklarına yardım komisyonunun oluşumu ve görevleri

Madde 9 — Komisyon, Müsteşar başkanlığında, ilgili müsteşar yardımcısı, Genel Müdür, teknik işlerden ve yardım sağlanmasından sorumlu genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve şube müdüründen oluşur. Müsteşarın bulunmadığı hâllerde komisyona müsteşar yardımcısı başkanlık eder. Komisyon, gerek görmesi hâlinde uzman kişilerden bilgi veya görüş alabilir. Komisyon kararları salt çoğunlukla alınır ve Bakan onayı ile yürürlüğe girer. Komisyonun sekreterya hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Komisyon, her yılın mart ayında toplanarak gerçek veya tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yapılacak ayni, nakdi ve teknik yardım başvurularını bu Yönetmelikte belirlenen kriterlere göre değerlendirerek karar verir.

Komisyon kararlarında yardım yapılacak kişi, tahmini bedeline göre yapılacak yardım miktarı, yardım türü ve ödeme şekli belirtilir.

Komisyon, proje uygulamalarında yardım miktarının yüzde yirmi (%20)'sine kadar ön ödeme yapılmasına karar verebilir.

Komisyonca yardım yapılmasına karar verilenlerden yılı içinde yardım yapılamaması hâllerine münhasır olmak üzere, tahmini bedelleri toplamı, bütçe ödeneklerinin yüzde on (%10)'unu geçmeyecek nisbette yedek liste belirlenir.

Yılı içinde tamamlanamayacak büyük uygulama projeleri için, kısımlara bölünerek sonraki yıllarda yardım talebinde bulunulabilir. Yıllara sari işlerde, işin devamı niteliğindeki başvurular öncelikle değerlendirilir.

Gerek görülen hâllerde Başkan komisyonu toplantıya çağırabilir.

Değerlendirme kriterleri

Madde 10 — Değerlendirmede; aşağıda belirlenen öncelik kriterleri dikkate alınır:

a) Projeler,

b) Mevcut durumu itibariyle aciliyet arz eden taşınmazlara ilişkin proje uygulamaları,

c) Mimari ve kültürel açıdan dönemsel ve bölgesel değer teşkil eden proje uygulamaları,

d) Sit alanı içinde, doku bütünlüğü ve karakteri bozulmamış, korunması gerekli sokak veya meydan üzerinde yer alan yapılara ilişkin proje uygulamaları,

e) Yılı içinde tamamlanacak proje uygulamaları,

f) Mülkiyeti gerçek kişilere ait taşınmazlara ait proje uygulamaları,

g) Mülkiyeti Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamuya yararlı derneklere ait taşınmazlara ilişkin proje uygulamaları,

h) Mülkiyeti (g) bendinde belirtilenlerin dışındaki tüzel kişilere ait taşınmazlara ilişkin proje uygulamaları.

Yardım miktarı

Madde 11 — Bakanlıkça yapılacak nakdi yardım miktarı, projeler için ellibin (50.000.-) YTL.yi, proje uygulamaları için tahmini bedelinin yüzde yetmiş (%70)'ini ve her halükarda ikiyüzbin (200.000.-) YTL.yi geçmemek üzere komisyonca belirlenir.

Ancak tahmini bedeli ellibin (50.000.-) YTL.yi geçmeyen proje uygulamalarının yüzde yüz (%100)' üne kadar yardım yapılabilir. Yıllara sari veya kısımlara bölünen proje uygulamaları için bu fıkradan yararlanılamaz.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Bu tutarlar her yıl, Devlet İstatistik Enstitüsünce yayınlanan genel ÜFE oranında artırılarak Bakanlıkça duyurulur.

Sözleşme

Madde 12 — Bakan onayı ile kesinleşen komisyon kararları, il müdürlüklerine ve istek sahiplerine bildirilir. İller itibariyle yapılacak yardım miktarları ödeme emirleri ile illere gönderilir.

İl müdürlükleri yardım almaya hak kazanan istek sahipleriyle sözleşme imzalar.

Yapılan kontrol sonucunda, yardımın amacına uygun şekilde kullanılmaması veya yanlış bilgi, belge verilmesi veya yanıltıcı beyanda bulunulması hâlinde, yardımın tamamının veya amacına uygun harcanmayan kısmının, yardım miktarının ödendiği tarihten tahsil edileceği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak yasal faiziyle birlikte bildirim tarihinden itibaren otuz (30) gün içerisinde ödenmesi gerektiği, bu süre içerisinde ödenmemesi hâlinde genel hükümlere göre tahsil edileceği hususları sözleşmede yer alır.

Sözleşmede yer alacak diğer hususlar Genel Müdürlükçe il müdürlüklerine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme, Denetim ve Geri Alma

Ödeme

Madde 13 — Sözleşmenin imzalanmasını müteakip, komisyonca belirlenen ön ödeme miktarı hak sahibine ödenir.

Genel Müdürlükçe yaptırılacak inceleme sonucunda düzenlenecek denetleme raporlarına göre, proje uygulamasının fiziki olarak en az yüzde elli (%50)'sinin gerçekleşmesi hâlinde komisyonca belirlenen toplam yardım miktarının yüzde otuz (%30)'u oranında ara ödeme yapılır.

Nihai ödeme işin tamamlandığına dair denetleme raporuna göre yapılır. Ara ve nihai ödemeler, bir önceki ödemenin mahsuplaştırılması suretiyle yapılır.

Projelere ait ödemeler, projelerin ilgili kurulca onaylanmasından sonra yapılır.

Komisyonca iptal edilen veya sözleşmesi imzalanamayan yardımlara ilişkin artan ödeneklerle, sırasıyla yedek listedeki yardım taleplerine bu Yönetmelik esaslarına göre yardım yapılabilir.

Denetim

Madde 14 — Yardım yapılan proje veya uygulamalar her ödeme safhasında il müdürlüklerince veya gerek görülmesi hâlinde Genel Müdürlükçe denetlenir. Denetleme sonucu düzenlenecek raporlar Komisyona verilir.

Sözleşmenin feshi

Madde 15 — Sözleşmeler, yardımın amacına uygun şekilde kullanılmaması, yanlış bilgi ve belge verilmesi veya yanıltıcı beyanda bulunulması veya kurul onaylı projeye aykırı uygulama yapıldığının Genel Müdürlükçe tespiti hâllerinde Komisyonca feshedilir.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)

DISCLAIMER: As Member States provide national legislations, hyperlinks and explanatory notes (if any), UNESCO does not guarantee their accuracy, nor their up-dating on this web site, and is not liable for any incorrect information. COPYRIGHT: All rights reserved.This information may be used only for research, educational, legal and non-commercial purposes, with acknowledgement of UNESCO Cultural Heritage Laws Database as the source (© UNESCO).

Sözleşmenin feshi hâlinde, yardımın amacına uygun kullanılmayan kısmının, yanlış bilgi, belge verilmesi veya yanıltıcı beyanda bulunulması veya kurul onaylı projeye aykırı uygulama yapılması hâlinde yardımın tamamının, yardım miktarının ödendiği tarihten tahsil edileceği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak yasal faiziyle birlikte bildirim tarihinden itibaren otuz (30) gün içerisinde ödenmesi gerektiği ilgiliye yazılı olarak bildirilir. Bu süre içerisinde ödenmemesi hâlinde alacak, genel hükümlere göre Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünce tahsil edilir. Bu durumda ilgililer bir daha yardımdan yararlandırılmaz.

Ancak, sözleşmenin feshi mücbir sebeplere veya kişinin kusuru dışındaki nedenlere dayanıyorsa Komisyon geri ödeme yapılmamasına veya ilgiliye süre verilmesine karar verebilir.

Yardımdan ikinci kez yararlanma

Madde 16 — Taşınmaz kültür varlığının korunmasına yönelik yardımlardan yararlananların, yeniden yardım talep edebilmesi için mücbir nedenler dışında yardımdan yararlandığı yılı takip eden yıldan itibaren en az on (10) yıl geçmesi gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 17 — 24/6/1985 tarihli ve 18791 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Hukuka Tabi Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mülkiyetinde Bulunan Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Katkı Fonu Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 — 3/3/2001 tarihinden önce kredi alanlar hakkında sözleşmelerine göre işlem yapılır.

Yürürlük

Madde 18 — Maliye Bakanlığı ve Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19 — Bu Yönetmeliği Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database (Copyright and Disclaimer apply)